

м. Київ
30.11.2021 року

Акт
лісопатологічного і санітарного обстеження ослаблених насаджень
Національного комплексу «Експоцентр України» в яких заплановані
заходи з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік

На пропозицію Національного комплексу «Експоцентр України» лист № 02-25/23145/2 від 17.11.2021 року та за отриманими повідомленнями про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень, згідно п.п. 3,4,5,13 санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ №756 від 26.10.2016 року) з урахуванням змін згідно Постанови КМУ №1224 від 09.12.2020 року, комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога «Київлісозахист» Рижука В.М., начальника відділу лісопаркової та с/г діяльності НК «Експоцентр України» Маринця М.Г. та провідного інженера з лісокористування Голубенка Г.М., проведене повторне санітарно-лісопатологічне обстеження насаджень лісових ділянок НК «Експоцентр України» з метою підтвердження доцільності запланованих заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок, для заходів з поліпшення санітарного стану лісів, наведена нижче за показниками базового лісовпорядкування 2016 року без додавання віку на момент обстеження.

Категорія захисності - рекреаційно-оздоровчі ліси

Кв.3 вид.2 площа 1,7 га, склад 4Дз4Яз2Клг+Бп+Ял, вік 85 років, повнота 0,70, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.4 вид.2 площа 2,6 га, склад 7Дз2Клг1Яз, вік 85 років, повнота 0,85, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД.

Кв.6 вид.1 площа 3,5 га, склад 6Дз4Клг+Яз, вік 85 років, повнота 0,75, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.7 вид.1 площа 1,9 га, склад 5Дз3Яз2Клг, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.9 вид.1 площа 4,7 га, склад 7Дз2Клг1Яз+Гз, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.12 вид.2 площа 2,6 га, склад 7Дз2Клг1Яв+Гз, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.15 вид.1 площа 2,5 га, склад 8Дз2Клг+Яв+Яз, вік 85 років, повнота 0,90, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.16 вид.1 площа 7,2 га, склад 8Дз1Яз1Клг+Гз+Язл+Яв, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 2, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.19 вид.1 площа 8,6 га, склад 7Дз2Гз1Клг+Яз, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.20 вид.1 площа 3,3 га, склад 7Дз3Гз+Яз+Клг, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.21 вид.2 площа 5,8 га, склад 8Дз(88)2Гз+Дз+Клг+Ос, вік 88 років, повнота 0,70, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.24 вид.1 площа 5,5 га, склад 6Дз3Гз1Яз+Клг, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.25 вид.1 площа 5,8 га, склад 7Дз3Гз+Клг+Дчр, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Кв.28 вид.1 площа 5,5 га, склад 7Дз2Гз1Клг, вік 88 років, повнота 0,80, бонітет 1, ТЛУ – Д2ГД;

Наслідки обстеження

При повторному обстеженні вказаних дубово-грабових та дубово-ясеневих насаджень виявлено, що вони мають знижену загальну стійкість, що обумовлено впливом комплексу природних негативних чинників і як наслідок, призвело до утворення певної кількості дерев IV-VI категорії біологічного стану.

Обстежені сухостої дуба звичайного різних термінів утворення, відмирання яких в переважній більшості відбувається верхівкового типу. Є також всихаючі дерева (IV категорії стану) для яких характерна наявність водяних пагонів на стовбурах. Іноді дерева дуба цієї категорії стану мають сформовані сухобочини з розвитком гнилизни різних ступенів в окоренковій частині стовбурів.

Переважно всі всихаючі дерева дуба та сухостої, мають ознаки поточного заселення та торішнього відпрацювання такими стовбуровими шкідниками як: златки (дубова бронзова, вузькотіла та зелена вузько тіла), дубовий заболонник, ксифідрія дубова.

У дерев граба і клена також спостерігається помітне зниження рівня біологічної стійкості. Проявляється це у частковому всиханні гілок II – IV порядків, що охоплює 30 – 80 % крони і більше.

Патологічні процеси в ослаблених дерев проходять із заселенням їх вторинними шкідниками. Трапляється вивалення дерев (переважно порослевих), внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. Є також дерева з розламами стовбурів у вертикальному напрямку, причиною цього стали морозобійні тріщини.

При обстеженні дубових насаджень виявлено, що в них присутній домішок ялини звичайної. Насадження ялини має знижений рівень

загальної стійкості відповідно, утворилась достатня кількість всихаючих дерев свіжого та старого сухостою.

Утворення певних обсягів відмираючих дерев та сухостоїв є наслідком заселення ослаблених дерев стовбуровими шкідниками з подальшим їх поширенням в прилеглі деревостани.

Розвитку популяцій вторинних шкідників сприяли оптимальні метеорологічні умови, що формувалися протягом останніх років зі зростанням тривалості атмосферних посух і, відповідно, виникненням дефіциту ґрунтової вологи. Зокрема, до найбільш небезпечних шкідників відносять великий ялиновий, верхівковий короїд, шести зубчатий короїд, сірий довговусий вусач, ялиновий вусач та інші.

Для поліпшення санітарно-лісопатологічного стану насаджень НК"Експоцентр України " необхідним оздоровчим заходом є проведення **вибіркової санітарної рубки (ВСР)** з інтенсивністю рубки **2-89 м³/га**.

Зрубання призначених у ВСР ділянок провести в 2022 році з урахуванням статті 39 Закону України «Про тваринний світ» на загальній площі **61,2 га**.

Відвід дерев в зазначену рубку та її виконання провести згідно п.п. 6,12,14,17,23,26 Санітарних правил.

Проведення вибіркової санітарної рубки (ВСР) не має знизити повноту деревостанів згідно встановленого критичного показника повноти п.27 Санітарних правил в лісах України.

Зазначені ВСР провести згідно п.2, 9 Санітарних правил в лісах України, в максимально стислі строки їх здійснення, з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища у 2022 році.

За станом прилеглих насаджень рекомендується вести посилений нагляд.

Нових осередків небезпечних первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

Підписи членів комісії
Провідний інженер - лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

В.М. Рижук

Начальник відділу лісопаркової
та с/г діяльності Національний комплекс
«Експоцентр України»

М.Г. Маринець

Провідний інженер
з лісокористування
Національний комплекс
«Експоцентр України»

Г.М. Голубенко